

POKOL/ INFERNO

/Babits Mihály/

Első ének

Pokol, első ének (2010)

A sötét erdőben

Bevezető

Az emberélet útjának felén
egy nagy sötétlő erdőbe jutottam,
mivel az igaz utat nem lelém.
Ó, szörnyű elbeszélni mi van ottan,
s milyen e sűrű, kúsza, vad vadon:
már rágondolva reszketek legottan.
A halál sem sokkal rosszabb, tudom.
De hogy megértsd a Jót, mit ott találtam,
hallanod kell, mit láttam az uton.

Életünk útjának feléhez érve
sötét erdőben találtam magam,
mert elvétettem a helyes utat.
Jaj, fájdalmas dolog elmondani,
milyen volt az a tüskés, vad vadon
elfog a félsz, ha csak eszembe jut:
majdnem oly keserű, mint a halál!
De hogy beszámoljak a jóról is,
mit ott találtam, mindent elmesélek.

/Nádasdy Ádám/

Így kezdődik a világirodalom egyik leghíresebb és legjelentősebb műve- az Isteni színjáték

AZ ERDŐ- ott téved el hősünk. Mi tudjuk, hogy az életében veszítette el az irányt, ott keresi a helyes utat, ott várnak rá szörnyűséges, ijesztő dolgok. Az erdő az irodalom, a művészet és a mítoszok egyik legősibb toposza. Olyan szövegeket gyűjtöttünk össze, amelyek kapcsolódnak az erdőhöz. Nagyszerű „utazást” kezdtünk el, amit addig folytathatunk, amíg fák és erdők vannak. Még nagyon sokáig!!!

Az erdő veszélyekkel, kihívásokkal teli, ijesztő hely lehet, de jelenthet menedéket, szó szerint menekülést, bujkálást mások elől, vagy békét, nyugalmat a világ, a társadalom zaja, tolakodása, erőszakossága ellen. Itt átérezhetjük a természet, a világegyetem ősi harmóniáját. Néha élete kelnek, hogy elmondják az örök igazságokat, ha az ember figyel, meghallhatja a lombok susogásában, a szél játékában, az avar ropogásában az „istenek” üzenetét.

erdő: A lélek és a feminin princípium jelképe. A beavatásra és az ismeretlen veszélyre is utalhat. A sötét vagy elvarázsolt erdőbe való belépés határ-szimbólum: a lélek megmerítkezése az ismeretlenség veszélyeiben (számos mesében szerepel ebben az értelemben, pl.: *Piroska és a farkas; Jancsi és Juliska*). Az erdő a halál birodalma; a természet titkait rejt. Spirituális világ, amelyen áthatolva az ember megtalálja a jelentést. • A világot az ősi, kozmikus méretű emberi testből eredeztető mítoszok az ósóriás haját az erdőkkel és a növényzettel feleltették meg (→ [kozmikus ember](#)). • A hindu aszkéták az erdőbe vonulnak vissza, hogy ott elmélyedhessenek a meditációban. A hindu hagyományban „erdőlakónak” hívják azt az embert, aki elhagyta az aktív életet a kontemplatívért, s így meghalt a világ számára: „Ám azok, kik a vadonba vonulnak, / önmérséklettel, szent elmélkedéssel [...] az Örök Lélek birodalmába jutnak” (*Mundaka upanisad*, I, 2, 11). Az áthatolhatatlan sűrű erdő az állandó életfolyamat jelképe: „Amit neveznek erdőnek – a születések láncá az. / Benn határtalan sűrű – az emberélet erdeje” (*Kút-példázat, Mahábhárata*, XI. 6). • Az antikvitásban egyes erdőket, ligeteket az istenek szentélyeinek tekintettek. Seneca így ír erről: „...az erdő hatalma és titokzatossága, a zavar, ami elfog minket a messzeségbe nyúló mély árnyékban, mindez nem azt az érzést adja-e, hogy egy isten lakik ezen a helyen?” (*Levelek Luciliushoz*, 41,2). A rómaiak csak engesztelő áldozat után vághattak fát a szentként tisztelt erdőkben. • A kelta druidáknál a Nap és az erdő házastársak, mint férfi és nő, fény és sötétség. • Az Ószövetségben szimbolikus értelemben is szerepel az erdő. Pl. Izajás próféta

könyvében az erdővé terebélyesedő gyümölcsöskert a Messiás eljövendő országának bőségét jelöli (Iz 29,17); Jeremiásnál pedig az erdő kivágása Egyiptom pusztulásának képe (Jer 46,23). • Keresztény értelmezésben Krisztus világosságával szemben a lunáris, alvilági erők, a sötétségre és a bűnre utal (→[fény/világosság és sötétség](#)). Dante *Isteni Színjátékának* kezdetén a nagy, sötétlő erdő az igaz út elvétését jelzi. Bod Péter Biblia-magyarázatában lehet a gyülekezet jelképe, ugyanakkor a kert, az Eklézsia ellentétéként a pogány vallási közösségek szimbóluma (*Szent Írás' értelmére vezérlő magyar leksikon*, 1746). • Shakespeare komédiáiban (ún. *forest comedies*) az erdő az idős generáció által irányított város ellentéte. A személyiségproblémák a kezdeti káosz után megoldódnak az erdőben, s az új generáció boldogan tér vissza a városba (*Ahogy tetszik*, *Szentivánéji álom*). Baudelaire *Kapcsolatok* c. versében az erdő templom, az ember útja pedig e templom misztériumainak ösvényén át vezet. Vajda János *A vaáli erdőben* c. művében a nyugalom, a halálra felkészítő elmélyült önvizsgálat helye. Bartók Béla (Balázs Béla meséje nyomán komponált) *A fából faragott királyfi* c. balettjében a megelevenedő erdő az embertelen, veszélyes erők manifestációja. József Attila *Bánat* c. versében a közösség kifejezője: „Zúgj, erdő elvtárs!”; a női princípium-jelentésre példa *Ritkás erdő alatt* c. verse. Szabó Lőrinc az erdő keleti mítoszokban megjelenő negatív szimbolikáját eleveníti föl: „...minden elégedetlen / és harc és kétségbeesés; – // és szólt Dsuang Dszi: – Hiába, ez a törvény, / ez az irígység erdeje!” (*Az irígység erdejében*). Joseph Conrad *A sötétség mélyén* c. regényében az őserdő a rejtett tudás, a „megközelíthetetlen csend”, a „néma bűvölet” szimbóluma, maga a „termékeny és rejtelmes élet roppant teste”.

http://www.balassikiado.hu/BB/netre/Net_szimbolum/szimbolumszotar.htm#e

Tolkien: A gyűrűk ura

Golding: A legyek ura

Bodor Ádám: Sinistra körzet

„Abban a szemléletmódban, amellyel Bodor láttatja a természetet, ősi, közös magatartás hat: a természet varázsában való figyelő alámerülés. A természetben való létezés, a természettel való együttélés olyan archaikus, közös tudattalanból származó létélményeket idéz meg, ahol még hatott az erdő démonikus vonzása, „a *rengeteg erdő* archetipikus képe

A (fenyő)rengeteg mint toposz a világmindenség szimbóluma. A kívülálló számára egy másik univerzum, zárt és ismeretlen labirintus. Ennek az égi és földi tartományok közötti küszöbnek és átjáróhelynek megvannak a maga felvigyázói, szellemei és a tévelygő lelkeket megkísértő démonai. A primitív kultúrákban az iniciáció aktusának térsége. Mint „szent hely” a kozmikus időhöz kötődik. Az üldözött számára az erdő a rejtőzködés helye, ámbar kegyetlenné is válhat, amennyiben azt a rettegett erő mint rejtőzködő isten (deus absconditus) tartja birtokában.² A *Sinistra körzet*ben a menedéket nyújtó erő a totális kiszolgáltatottság keretévé lesz. E lét-körzet tája egyszerre rettegett erő és védelmező, zsarnok és jóbarát, idegen és ismerős, baljós és otthonos. A vegetáció metafizikai távlatot nyer: mint az elmúlás, a romboló idő térsége ölt alakot. A primer erőt a biológikum képviseli.”/Boros Enikő: A Sinistra körzet motívumhálójá/

<http://www.korunk.org/?q=node/7222>

<http://dia.jadox.pim.hu/jetspeed/displayXhtml?offset=1&origOffset=-1&docId=483&secId=44366&qdcId=3&libraryId=-1&filter=Bodor+%C3%81d%C3%A1m&limit=1000&pageSet=1>

Sinistra körzet

Egy regény fejezetei

34

1. (Borcan ezredes esernyője)

Két héttel azelőtt, hogy meghalt, Borcan ezredes magával vitt terepszemlére a dobrini erdőkerület egyik kopár magaslatára. Arra kért, tartsam nyitva a szemem, főként az út menti berkenyés bozótot figyeljem, megérkezett-e már a csonttollú madár. Ősz közepe volt, a cserjés idegen hangoktól zsirogott.

Az erdőbiztos szemléje máskülönben abból állt, reggelente ellátogatott a medvékhez, szemrevételezte az állományt, majd hazatérőben végigbaktatott valamelyik hegyhátán, s miközben magába szívta a rezervátum bódító csendjét, a völgyek mélyéről áradó patakzúgást, jelentést fogalmazott a látottakról. Most azonban járatlan ösvényeken, a hegyi vadászok útjelzéseit követve egyenesen titkos kilátóhelye felé tartott. Állítólag megjelentek a csonttollúak, nyomukban az erdővidéket telente meglátogató láz, amelyet Sinistra körzetben ki tudja, miért, tunguz náthának neveztek.

Borcan ezredest a tetőn kőből rakott, mohával bélelt pihenőhely várta, közelébe érve jégesőkre való, bőrből készült hegyivadász-ernyőjét a fűbe ejtette, megoldotta köpenyét, és mindjárt kényelembe helyezte magát. Sapkáját is levetette, nehezeknek néhány zuzmótól tarka követ dobott rá, aztán hajadonfótt, szélben lobogó hajjal, rezgő fülcimpákkal órákon át meredt távcsövével a keleti látóhatárra.

A fenyvesből éppen csak kibukkanó bérc már a Pop Ivan gerincéhez tartozott, messzire el lehetett róla látni a határon túlra, a ruszin erdővidék egymást követő kék vonulataira. A legutolsó halmok mögül, talán már a róna messziségéből sötét füst emelkedett, az égbolt nagy részét keleten, mintha máris az éjszaka közelednék, lila függöny takarta. Ahogy a nap emelkedett, tompultak a távoli színek,

s amikor a völgyek kiteltek a délután opálos fényeivel, az erdőbiztos eltette messzelátóját, vette a sapkáját, jelezve, hogy a szemle véget ért.

Hobo: Mesél az erdő

R. : Mesél az erdő, mesél az erdő, mesél az erdő, mesél az erdő.

Tegnap erre látták Jancsit és Juliskát,
Hófehérke éppen Robin Hooddal sétált.
Bement a városba a vasorrú bába,
Fellép a TV-ben kell a pénz kalácsra

R. Mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő.

Nagymamához indul kosárral Piroska,
Olvasta a mesét, de vágyik a tilosba.
Mondja a rókának: - Milyen szép a farkad,
A farkas fejére varázsoljunk szarvat!

R. Mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő

Itt jön Ludas Matyi, libáját megette,
Hátrányos helyzetű, nem megy egyetemre.
Gyerek marad mindig, hősnek kissé gyöngye,
Akárki meglátja, színész lesz belőle.

R. Mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő

Igyekszik Ludmilla, átvág a tisztáson,
Átugrik könnyedén egy alvó partizánon.
Aknamezőn szökell, le sem ér a lába,
Furfangos nyeszterka barlangjában várja.

R. Mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő

Bujdosó menekül, recsegnek az ágak,
Táguló szemében ott szűkül az állat.
Meztelen emberek sírgödrüket ássák,
Kopognak a rögök, de ők már nem hallják.

R. Mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő,mesél az erdő

<http://www.youtube.com/watch?v=mqpIOxKWMtg&list=PL084E55A1241A0A00>

Mag Balázs saját verse 11.d osztály

A Magányos Fa

Mező szélén áll egy fa,
egyedül magában.
Nekem mindig társam volt
búban és magányban.

Ágán sokszor ültem én
gondolkodva, merengve.
Búmat elfelejteném.
És ő segített benne.

Úgy éreztem elhagyott minden
kötelet lógattam ágáról
El akartam menni innen.
De ő lerázta magáról.

Hurok volt nyakam körül,
készültem már ugrani.
Lábam alatt repedés mélyül,
nem hagyott engem meghalni.

<http://m.vers-versek.hu/toth-arpad/erdo/>

Ördög Attila
Erdők hűvösére vágyom
Régóta van már egy álmom:
Az erdők hűvösére vágyom.
Elterülni lombok alatt csendben,
Nem fürödni nagyvárosi szennyben.

Erdő hűvösén megfognád a kezem,
Hagynád, hogy fejemet öledbe tegyem.
Néznénk, ahogy ágat fúj a szellő,
Hallgatnánk, hogy mit susog az erdő.

Elvesznénk mindketten e mennyei csendben,
Add Uram, hogy csak egyszer így legyen!
Régóta csakis egy az álmom:
Öled nyugalma vágyom.

Versekről

Géza: Lelkes táj

Vas István: Arany hálóban

Kálnoky László: Ballada az őszi erdőkről

Jékely Zoltán: Városvégi gesztenyesor

Weöres Sándor: A hársfa mind virágzik

Devecseri Gábor: Szerepcsere

Csanádi Imre: Bordicsevi nyírfák

Somlyó György: Mese a gyertyánról

Képes Pilinszky János: Őszi vázlat

Rákos Sándor: Fa képe a patak tükreben
Nemes Nagy Ágnes: Fenyő

Nagy László: Vérbükkök és a hold
Lator László: Fa a sziklafalon
Juhász Ferenc: Reszket az ezüstnyárfasor
Fodor András: Káprázat
Garai Gábor: Hamvasan érik a szilva
Ady Endre: Magyar fa sorsa
Juhász Gyula: Fák
Babits Mihály: Botozgató
Tompai László: Fiatal fa a hegyen
Kosztolányi: Üllői úti fák
Tóth Árpád: Gesztenye-pagoda
Kassák Lajos: Magányos fa a parton
Áprily Lajos: Fűzfá-zsongás
Erdélyi József: Szomorúfűz
Gulyás Pál: A Fák lassú szíve
Szabó Lőrinc: A fákhöz, a költőkhöz
Illyés Gyula: A szil és a szél
József Attila: Fák
Zelk Zoltán: Mint égő lelkiismeret
Dsida Jenő: Pasztell
Radnóti: Októberi erdő